

ปลูกง่ายขายดี...จังหวัดสมุทรปราการ

การปลูกข้าว ในจังหวัดสมุทรปราการ เกษตรกรจะปลูกบนคันบ่อเลี้ยงปลา เพื่อเป็นการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์ และการดูแลบำรุงรักษาข้าวไม่ยุ่งยาก ไม่ต้องใช้สารเคมีที่อาจจะมึนผลกระทบต่อการเลี้ยงปลาที่ทำเป็นอาชีพหลัก

พันธุ์ที่ปลูก

ข้าวหอยก เป็นพันธุ์ที่นิยมปลูกและเป็นที่ต้องการของตลาด

การปลูกข้าว

ควรเริ่มปลูกข้าวในช่วงฤดูฝน ประมาณเดือนพฤษภาคม - มิถุนายน

- * เตรียมพันธุ์ โดยเลือกจากแปลงที่ปลูกเดิม เลือกเหง้าอ่อนที่มี การแทงยอดพร้อมเจริญเติบโตประมาณ 4 - 5 ต้น

- * เตรียมหลุมปลูก ระยะ 1 เมตร x 1 เมตร โดยปลูกแบบสลับฟันปลา เตรียมหลุมปลูก ขนาดกว้าง 40 - 50 เซนติเมตร หลุมลึกประมาณ 10 เซนติเมตร หรือขุดลึกประมาณ 1 หน้าจอบ

- * รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด ประมาณ 1 - 2 ช้อนแกง หรือ 1 กำมือ

- * ปลูกแล้วใช้ฟางหรือเศษหญ้าคลุมโคนต้น

- * รดน้ำ 7 - 10 วัน ต่อครั้ง ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศ แต่การปลูกข้าวบนคันบ่อไม่ต้องกังวลเรื่องการให้น้ำเพราะข้าวจะได้รับความชื้นจากบ่อปลาอยู่แล้ว

การใส่ปุ๋ย

ใส่ครั้งเดียวเมื่อรองก้นหลุมจนกระทั่งเริ่มเก็บเกี่ยว หลังจากนั้นจะใส่ทุกครั้งที่ทำกรเก็บเกี่ยว โดยจะใส่ปุ๋ยเคมีสูตรเสมอ ปุ๋ยอินทรีย์อัดเม็ด หรือ ปุ๋ยหมัก ประมาณ 1 กำมือ บางรายอาจใช้ปุ๋ยน้ำหมัก ในการบำรุงต้น โดยจะรดปุ๋ยน้ำหมักหลังจากทำการเก็บเกี่ยวเช่นกัน

■ การเก็บเกี่ยว

การเก็บเกี่ยวข่าของจังหวัดสมุทรปราการ จะเก็บข่าอ่อนเพื่อจำหน่ายเพราะสามารถขายได้ราคาดีกว่าข่าแก่ โดยจะเริ่มเก็บเกี่ยวหลังจากปลูกข่าได้ประมาณ 8 เดือน แต่จะไม่ขุดทั้งกอ ขุดเฉพาะข่าอ่อนเท่านั้น เมื่อขุดแล้วจะเอาดินกลบหลุมแล้วตัดย่อยใบข่าที่ตัดออกเอาไปกลบโคนกอข่าแล้วรดด้วยน้ำหมักชีวภาพ หลังจากนั้นอีกประมาณ 3 - 4 เดือนก็จะขุดข่าได้อีกครั้ง

❖ เลือกส่วนที่จะทำการเก็บเกี่ยว โดยเลือกส่วนที่อยู่รอบนอกกอที่แตกออกมา ส่วนต้นไม่ควรมีใบเกิน 5 ใบ แล้วตัดใบส่วนนั้นทิ้ง เพื่อความสะดวกในการขุด

❖ ขุดข่า โดยขุดเอาเฉพาะข่าอ่อนส่วนที่ต้องการออกมา แล้วตัดส่วนลำต้นให้เหลือประมาณ 10 - 25 เซนติเมตร ใส่ปุ๋ยแล้วกลบหลุมด้วยใบข่าที่ตัดทิ้งหรือถางหญ้าบริเวณรอบ ๆ โคนกอข่า วิธีนี้ช่วยให้ได้ข่าอ่อนที่มีสีสวย ยอดอ่อนสีแดงสวย

❖ นำข่าที่ขุดมาล้างเอาดินออกด้วยเครื่องฉีดน้ำอัดแรงดัน แล้วตัดแต่งลอกเอาเปลือกที่มีสีดำและส่วนที่ไม่ต้องการออก

❖ นำข่าที่ล้างและตัดแต่งแล้วแช่ในน้ำสารส้ม (เอาสารส้มมาละลายน้ำ) ประมาณ 2 - 3 ชั่วโมง วิธีนี้เป็นการล้างข่าที่ไหลออกมาหลังจากทำการตัดแต่ง และจะทำให้ข่าดูขาวมากขึ้น แล้วนำไปบรรจุใส่ถุงเพื่อจำหน่าย

การขุดข่า สามารถขุดเก็บผลผลิตได้ทุกวันแล้วแต่ความต้องการและข้อตกลงระหว่างเกษตรกรกับผู้รับซื้อ ดังนั้นเกษตรกรจะทำการขุดข่าประมาณวันละ 15 - 20 กอ แล้วหมุนเวียนไปกอใหม่ไม่ได้ขุดกอเดิมทำให้ข่ามีช่วงเวลาในการเจริญเติบโต สามารถเก็บเกี่ยวได้นาน

■ การจำหน่าย

บรรจุถุงพลาสติกใส ขนาดถุงละ 5 กิโลกรัม และ 10 กิโลกรัม ขายให้กับผู้รับซื้อ โดยผู้รับซื้อจะเข้ามารับข่าที่เกษตรกรเตรียมไว้ถึงบ้าน แต่จะเข้ามารับผลผลิต 2 วันต่อครั้ง (วันเว้นวัน) ทำให้เกษตรกรเก็บเกี่ยวข่าตามช่วงเวลาที่มีผู้รับซื้อกำหนดด้วย ราคาขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาด (ในช่วงปี 2557 ราคา กิโลกรัมละ 32 - 38 บาท)

■ ต้นทุน

การปลูกข่าจะลงทุนในช่วงแรกเท่านั้น เมื่อปลูกจนเก็บผลผลิตแล้วจะสามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้เกือบ 10 ปี

- ❖ ค่าต้นทุนพันธุ์ กอละ 10 บาทพื้นที่ 1 ไร่ ปลูกประมาณ 1,500 กอ
เป็นเงิน 15,000 บาท
  - ❖ ค่าปุ๋ยรองกันหลุม ประมาณ 50 กิโลกรัม
เป็นเงิน 700 บาท
  - ❖ ค่าจ้างแรงงาน วันละ 300 บาท (5 คน)
เป็นเงิน 1,500 บาท
- รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 17,200 บาท**

* ไม่รวมค่าเตรียมดินเพราะเป็นคั้นบ่อปลา

■ รายได้

รายได้จากการปลูกข่า คิดเป็นรายวัน

ขุดข่า วันละ 50 กิโลกรัม ราคา กิโลกรัมละ 35 บาท

เป็นเงิน 1,750 บาท

■ มูลค่าผลผลิต

พื้นที่ปลูก 1 ไร่ ประมาณ 1,500 กอ สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ประมาณ 3 กิโลกรัม/กอ/ครั้ง คิดเป็นผลผลิตทั้งหมด 4,500 กิโลกรัม (การปลูกข่าหลังจากขุดครั้งแรกแล้วจะขุดได้ทุก ๆ 4 เดือน ใน 1 ปี ขุดข่าได้ 3 ครั้ง) ราคาเฉลี่ย กิโลกรัมละ 35 บาท คิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 472,500 บาทต่อไร่

